

Regels over gegevensvergaring voor de handhaving van de openbare orde (Wet gegevensvergaring openbare orde) [KetenID WGK027200]

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is om de informatiepositie van de politie en de burgemeester te verbeteren ten behoeve van de daadwerkelijke handhaving van de openbare orde;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- ambtenaar van politie: de ambtenaar van politie, bedoeld in artikel 2, onder a, van de Politiewet 2012, en de vrijwillige ambtenaar, bedoeld in artikel 2, onder c, van die wet, die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak;
- overnemen van persoonsgegevens: het kopiëren van persoonsgegevens uit een externe bron.

2. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt onder ambtenaar van politie mede verstaan: de militair van de Koninklijke marechaussee, voor zover diegene in een gemeente optreedt ter handhaving van de openbare orde.

Artikel 2

1. De bevoegdheden, bedoeld in deze wet, worden niet uitgeoefend voor een ander doel dan het voorkomen, beletten of beëindigen van een ernstige verstoring van de openbare orde.
2. Onverminderd artikel 3 van de Politiewet 2012 wordt een bevoegdheid als bedoeld in deze wet alleen uitgeoefend indien:
 - a. de uitoefening daarvan in een redelijke verhouding staat tot het daarmee beoogde doel; en
 - b. het daarmee beoogde doel niet op een andere, minder ingrijpende wijze kan worden bereikt.

Hoofdstuk 2 Bevoegdheden

Paragraaf 2.1 Overnemen persoonsgegevens uit publiek toegankelijke bronnen

Artikel 3

1. In geval van een ernstige verstoring van de openbare orde, dan wel indien er aanwijzingen bestaan dat een ernstige verstoring van de openbare orde zal plaatsvinden, kan de burgemeester, na een daartoe verleende machtiging van de rechter-commissaris, bevelen dat een ambtenaar van politie in verband met die ernstige verstoring zoekt naar persoonsgegevens in publiek toegankelijke bronnen en deze overneemt.
2. De bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, omvat niet het doen van onderzoek naar bepaalde personen of organisaties.
3. Het overnemen van persoonsgegevens kan op geautomatiseerde wijze geschieden.
4. Het bevel wordt gegeven voor de duur van ten hoogste vier weken. De geldigheidsduur kan telkens voor de duur van ten hoogste vier weken worden verlengd.

Artikel 4

1. In geval van een ernstige verstoring van de openbare orde, dan wel indien er aanwijzingen bestaan dat een ernstige verstoring van de openbare orde zal plaatsvinden, kan de burgemeester, na een daartoe verleende machtiging van de rechter-commissaris, bevelen dat een ambtenaar van

politie in publiek toegankelijke bronnen een persoon, van wie aannemelijk is dat hij in verband met die ernstige verstoring een substantiële rol heeft, volgt of zijn aanwezigheid of gedrag waarneemt en in dat kader persoonsgegevens overneemt.

2. Het overnemen van persoonsgegevens kan op geautomatiseerde wijze geschieden.

3. Het bevel wordt gegeven voor de duur van ten hoogste vier weken. De geldigheidsduur kan telkens voor de duur van ten hoogste vier weken worden verlengd.

Artikel 5

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de geautomatiseerde wijze van overnemen van persoonsgegevens.

Paragraaf 2.2 De burgemeester

Artikel 6

1. Bevoegd tot het geven van een bevel als bedoeld in artikel 3 of 4 is de burgemeester van de gemeente waarbinnen:

- a. een ernstige verstoring van de openbare orde plaatsvindt dan wel mogelijk zal plaatsvinden; of
- b. een ernstige verstoring van de openbare orde hoofdzakelijk plaatsvindt dan wel mogelijk zal plaatsvinden, wanneer het gaat om twee of meer gemeenten.

2. Indien de in het eerste lid, onderdeel b, bedoelde omstandigheid zich voordoet en de burgemeester een bevel als bedoeld in artikel 3 of artikel 4 geeft, doet de burgemeester daarvan mededeling aan de burgemeester van de andere gemeente of de burgemeesters van de andere gemeenten.

Artikel 7

1. De burgemeester legt een bevel als bedoeld in artikel 3 of artikel 4 vooraf schriftelijk vast. Bij dringende noodzaak kan de burgemeester een bevel mondeling geven en de schriftelijke vastlegging uitstellen tot uiterlijk drie dagen nadat het bevel is gegeven.

2. De burgemeester kan een bevel verlengen met inachtneming van de artikelen 3, vierde lid, en 4, derde lid, almede wijzigen, aanvullen of intrekken. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.

3. Voor verlenging, wijziging of aanvulling van een bevel is een machtiging van de rechter-commissaris vereist.

4. De burgemeester trekt in ieder geval het bevel in zodra niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden voor de uitoefening van een bevoegdheid.

5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de gegevens die een bevel in ieder geval moet bevatten.

Paragraaf 2.3 Verslaglegging door ambtenaar van politie

Artikel 8

1. Een ambtenaar van politie maakt van de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 3 en 4, en wat bevonden is ten aanzien van de ernstige verstoring van de openbare orde zo spoedig mogelijk proces-verbaal op. Daarbij worden ook zoveel mogelijk de redenen van wetenschap opgegeven.

2. Het proces-verbaal wordt door de ambtenaar van politie op ambtseed of ambtsbelofte en persoonlijk opgemaakt, gedagtekend en ondertekend.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere eisen worden gesteld aan het proces-verbaal.

Hoofdstuk 3 Machtigingen en vorderingen daartoe

Artikel 9

1. Een machtiging van de rechter-commissaris wordt gegeven op vordering van de in artikel 6, eerste lid, bedoelde burgemeester.

2. De burgemeester en de rechter-commissaris, of op diens aanwijzing de griffier, leggen de vordering onderscheidenlijk de machtiging vooraf schriftelijk vast.
3. Bij dringende noodzaak kan de burgemeester de vordering mondeling doen en de schriftelijke vastlegging uitstellen tot uiterlijk drie dagen nadat deze is gedaan en kan de rechter-commissaris de machtiging mondeling verlenen en de schriftelijke vastlegging uitstellen tot uiterlijk drie dagen na ontvangst van de vastgelegde vordering.
4. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de gegevens die machtigingen en vorderingen daartoe in ieder geval moeten bevatten.

Hoofdstuk 4 Beroep bij de rechtbank

Artikel 10

1. De burgemeester kan bij de rechtbank, sector strafrecht, beroep instellen tegen de afwijzing van een vordering door de rechter-commissaris.
2. De termijn voor het instellen van beroep is twee weken na de dagtekening van de beslissing, bedoeld in het eerste lid. De rechtbank beslist zo spoedig mogelijk.

Hoofdstuk 5 Gegevensverwerking

Artikel 11

De artikelen 14, 18 tot en met 21 en 23 van de Wet politiegegevens zijn niet van toepassing op de politiegegevens die zijn overgenomen tijdens de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 3 en 4.

Artikel 12

Politiegegevens als bedoeld in artikel 11 worden vernietigd zodra blijkt dat:

- a. die gegevens van geen betekenis zijn voor het onderzoek naar de ernstige verstoring van de openbare orde; of
- b. de ernstige verstoring van de openbare orde niet heeft plaatsgevonden en aannemelijk is dat deze niet zal plaatsvinden.

Artikel 13

In afwijking van artikel 9, vierde lid, van de Wet politiegegevens, worden de politiegegevens, bedoeld in artikel 11, die op grond van artikel 9, eerste lid, van de Wet politiegegevens zijn verwerkt en niet langer noodzakelijk zijn voor het doel van het onderzoek, vernietigd, of gedurende een periode van maximaal een half jaar verwerkt teneinde te bezien of zij aanleiding geven tot een nieuw onderzoek bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet politiegegevens of een nieuwe verwerking als bedoeld in artikel 10 van die wet, en na verloop van deze termijn vernietigd.

Artikel 14

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over het vernietigen van politiegegevens, bedoeld in de artikelen 12 en 13.

Hoofdstuk 6 Slotbepalingen

Artikel 15

Aan artikel 39, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's wordt, onder vervanging van het punt aan het slot van onderdeel d, een onderdeel toegevoegd, luidende:

- e. de artikelen 3 en 4 van de Wet gegevensverwerking openbare orde.

Artikel 16

Onze Minister van Justitie en Veiligheid zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

Artikel 17

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 18

Deze wet wordt aangehaald als: Wet gegevensvergaring openbare orde.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie en Veiligheid

CONCEPT